

U. B. BERGEN

16/11/45

Ms. 4568 If → 5

13. november 1942

Nyhetene onsdag og torsdag aften.

Fransk Nordafrika. Sent natt til torsdag ble meldt fra general Eisenhowers hovedkvarter i Nordafrika at all motstand i Fransk Marokko og Algerie er opphørt, altså tre dager etter landgangen fant sted. Innstillingen av fiendtlighetene tok til kl. 7 onsdag morgen. Før den tid var Casablanca med flere byer inntatt, bl. a. hovedstaden i Marokko, Rabat. Utvekslingen av fanger er allerede i gang. Store landsøtninger er igjen foretatt i Oran. Basar blir bygd overalt. Det blir også meldt at store styrker britiske og amerikanske tropper nå er i full fart mot Tunis for å slå den siste rest av tyskerne der. Det ble meldt torsdag at de amerikanske troppene går mot Tunesia i Tunis. De skal være 150 km. fra den tunisiske grense. Flyplassen ved Tunis er angrepet. 19 akselily er ødelagte. Tyske lufttransporterte tropper er kommet til Tunis og Biserta og gjør et forsvillet forsøk på å hindre de amerikanske troppene i å møte den 8. britiske arme.

Restene av Rommels arme blir nådelest forfulgt i retning av Tobruk. Fort Magdalena s.z. for Tobruk ble inntatt onsdag. Det blir meldt at kamper vest for Haifaapasset. En oase 700 km. inne i landet er tatt. Sardinia blir fortsatt bombet, og i Middelhavet har britiske og britiske krigsskip hatt en seirrik trefning mot et stort antall tyske ubåter.

Frankrike i brennpunktet! Tyske og italienske tropper rykket inn i det ubesatte Frankrike onsdag. De italienske troppene rykket hurtig inn langs Middelhavskysten mot Toulon. De prøvde først og først å få fatt i den franske flåten. En vet i all fall at flere store enheter har forlatt Toulon i retning av Korsika. Petain prøvde å mot dette nye overgrepet på våpentilstandsavtalen av 1940. Ubekreftede meldinger onsdag ettermiddag sa at Petain og Weizsacker har forlatt Vichy for ukjent bestemmelsessted. Tyskerne og italienerne har besatt de viktigste byene i Sørfrankrike. Tyskerne har besatt Marseille og italienerne Korsika. 3 tyske tanks divisjoner reiser en er kommet til den franske Middelhavskysten. Toulon vil ikke bli besatt av tyskerne. De ansvarshavende sa de ville gjøre motstand, og Toulon vil derfor forbli ubesatt. Det franske folk vil ikke la seg lure. General de Gaulle har kringkastet det franske folk og anmodet alle franske offiserer, soldater og det hele tatt alle som kan komme seg ut av Frankrike å gjøre det straks og før det er for sent. General Eisenhower har bedt den franske flåten gå til Gibraltar og de franske handelsskipene til alliert hav. Dette er ikke mulig, må de senke skipene. Tyskerne har forsøkt Spania, og ikke å krenke dets integritet. Denne forsøket varer 4 dager etter den engelsk-amerikanske. I Indokina har det vært demonstrasjoner p.g.a. den tyske besettelsen av uokkupert Frankrike. Mange Vichynonn i utlandet har sluttet seg til de irie franskmenn. Istanbul melder at grekere er skutt fordi de viste sin begeistring for seiren i Egypt. Det er tegn som tyder på at en russisk vinter-offensiv er forestående. Det blir overalt meldt om små seire og erobringer for russerne - Fra det fjerne Østen blir meldt om alliert framgang på New Guinea og Guadalcanar, ja jamvel fra Kina.

Dr. Arne Ordning ga utenrikspolitisk oversikt torsdag. Har sa bl.a. at de tyske tapene har vært så store at Rommel neppe vil holde nye stillinger. Den tyske arme får valget mellom å bli ødelagt eller rømme. En ~~xx~~ forandring kan bare bli mulig dersom tyskerne får forsterkninger eller at de har store forsterkninger i Tripolis, men dette er ikke sannsynlig. Forberedelsene til den allierte offensiven i fransk Nordafrika går langt tilbake. Churchill sa i Underhuset at offensiven dels skyldes president Roosevelt, som foreslo den allerede i desember i fjor. I begynnelsen av året kom en imidlertid til det resultat at den ikke kunne opprettes i år. En mente å holde seg på defensiven til 1943. Det ble så besluttet å sette offensiven i gang i november i år. Planen ble lagt i juli da general Marshall var i London. Russerne fikk beskjed om at ikke kunne angripe Frankrike i år. Stalin var skuffet, men det ble oppnådd full forståelse. Angrepet på Nordafrikava var meget oppmuntrende, særlig bidro det engelsk-amerikanske samarbeidet til det. Av forskjellige grunner var det amerikanske tropper som gikk i ånd, men flåten hadde en avgjørende betydning. Tallene på de skipene som ble brukt, blir oppgitt til 500 transportskip og 300 krigsskip. Angrepet kom overraskende på aksens. Selvfølgelig var det ikke mulig å skjule helt ut forberedelsene, men aksens ventet at de allierte skulle gå mot Dakar. Vichy ga ordre om kamp, men den franske armen og flyvåpenet ytet praktisk talt ikke motstand. Dette skyldes for en stor del appellen fra general Giroud. I går ble så ordren om innstilling av fiendtlighetene gitt. Hensikten ved angrepet var å sikre seg den vest- og nordafrikanske kyst. Herfra kan så ubåtene bekjempe og en vil ha herredømmet over Middelhavet. Store mengder av tonnasje vil således kunne frigjøres. Italia, som er aksens svakeste punkt, er blitt utsatt. Hitler nå må overføre tropper og fly til sør-Europa. Besettelsen av det uokkuperte Frankrike rykker bort hele grunnlaget for Vichyregjeringen. Petains stilling er uklart. Han ga først melding om kamp i Nordafrika og siden protesterte han mot de tyske troppers innmarsj i uokkupert Frankrike. For det franske folk vil innmarsjen få nye å si. Hele det franske folk vil nå lære hva en tysk besettelse vil si. Om den franske flåten er det ikke noen sikre meldinger. Utfallet av kampene i Tunis avhenger av mange faktorer. Det er imidlertid gode kommunikasjoner her, og transporter fra Algerie til Tunis tar ikke lang tid.

Churchill ga en redegjørelse onsdag i Underhuset for krigssituasjonen. Han sa at seiren i Egypt er den største seir av rang i denne krigen. Aksens kunne ikke få et verre sted å tape et slag på enn i Egypt. Etter de siste oppgaver general Alexander har sendt meg slår jeg fast at 59.000 aksetropper er drept, såret eller tatt tilfange. Av disse er 35.000 tyskere. 1.000 kanoner er tatt og 500 tanks. Det er de foreløpige tall, og ennå befinner det et stort antall av lierre i ørkenen som streifer omkring uten mat og vann. De britiske tapene er 11.000 mann 58% av disse er av britisk blod. Det er de foreløpige tallene. På grunn av den store seiren vil kirkeklokkene ringe over hele England førstkomende søndag. Churchill opplyste at 33 tyske divisjoner har vært bundet i vest. Dertil kommer 10 divisjoner i Norge. Videre er 1/3 av Tysklands jagere bundet i vest. Det italienske folk skal snart få føle krigens redsler og prøvelser som takk for at det falt en annen makt i ryggen da det trodde denne var overvunnet. Til Frankrike sa han at den tid er nær da franskmenn må stå sammen og bare tenke på sitt fedreland. Meget vil komme til å hende i de kommende dager.